

iDusidusi ni iVola ni Soqoni ni Bula vaKarisito kei na Cakacaka Vakaitalatala

JULAI 11-17

**IYAU MAI NA VOSA NI KALOU |
2 SAMUELA 20-21**

“E Kalou Lewadodonu o Jiova”

it-1 932 ¶1

Kipioni

Era bula tiko na kai Kipioni me vica vata na drau na yabaki. A saga o Tui Saula me vakawabokotaki ira. Ia era waraki Jiova ga na kai Kipioni me vakatakila na veika tawadodonu era sotava. E mani cakava qori o Jiova ni vakavuna na dausiga me tolu na yabaki ena nona veiliutaki o Tevita. E mani tarogi Jiova o Tevita, e qai kila kina na vakadavedra e yaco, e vakatarogi ira na kai Kipioni ena ka me caka me sorovaki kina na cala. Era tukuna vakadodonu na kai Kipioni nira sega ni vinakata na “siliva kei na koula,” ni tukuni ena Lawa mera kua ni ciqoma e dua na ivoli me vakabulai kina o koya e laba. (Tvl 35:30, 31) Era kila tale ga ni sega ni rawa ni vakamatei e dua vakavo ke vakadonui vakalawa. O koya gona, e tarogi ira tale o Tevita, ra qai kerea me soli vei ira e vitu na “luvena tagane” o Saula. Na kena tau na itotogi vei Saula kei na nona vuvale e dusia ni a rairai liutaka o Saula nodra vakamatei ra qai tokona na “luvena tagane.” (2Sa 21:1-9) Ke dina qori, kena ibalebale ya nira sega ni vakamatei na gone ena vuku ni nodra ivalavala ca na tamadra (Vkr 24:16), ia e vakayacori ga na lawa ni veisausaumi e salavata kei na lawa me “isau ni bula na bula.”—Vkr 19:21.

JULAI 18-24

**IYAU MAI NA VOSA NI KALOU |
2 SAMUELA 22**

“Nuitaka na Veivuke i Jiova”

w10 1/6 26 ¶4-6

“Oni Yalodina”

Meda dikeva vinaka tale mada na ka e tukuna o Tevita. Na vosa vakalperiu e vakadewataki me “yalodina” e rawa tale ga ni kena ibalebale “yalololoma.” Na yalodina e yavutaki ena loloma. O Jiova e kabiti ira na yalodina vua.

Meda nanuma tale ga ni levu tale na ka e vauci ena yalodina, e sega ni ivakarau ga ni lomada, e laurai ena ka eda cakava. O Jiova e dau **vakaraitaka** na yalodina, qori sara ga na ka e vulica o Tevita. Na gauna e sotava tiko kina o Tui Tevita na veika dredre e vukeya o Jiova ni yalodina me taqomaki koya, e dusimaki koya tale ga. E vakavinavinakataki Jiova o Tevita ni vakabulai koya mai na “ligadra kece na kena meca.”—2 Samuela 22:1.

Na cava eda vulica ena ka e tukuna o Tevita? O Jiova e sega ni yamekemeke se veiveisau. (Jeme. 1:17) E dei ena nona ivakatagedegede, e dina tale ga ena nona vosa ni yalayala. E vola o Tevita ena dua tale na same: “O Jiova, ena sega ni biuti ira na nona tamata yalodina.”—Same 37:28.

JULAI 25-31

**IYAU MAI NA VOSA NI KALOU |
2 SAMUELA 23-24**

“E Nomu iSoro na ka o Solia?”

it-1 146

Arauna

Kena irairai ni solia wale tu na vanua qori o Arauna, na bulumakau kei na buka

me vakayagataki ena isoro. Ia e vinakata sara ga o Tevita me volia. E volai ena 2 Samuela 24:24 ni volia o Tevita na rara ni butu covuata kei na bulumakau ena 50 na sikeli siliva (\$110). Ia e volai ena 1 Veigauna 21:25 ni a sauma o Tevita e 600 na sikeli siliva (rauta ni \$77,000) me volia na vanua ya. O koya e vola na 2 Samuela e tukuna ga na ka e saumi me baleta na vanua ni icabocabonisoro kei na veika me cabori. Koya gona na kena isau e baleta ga na veika qori. O koya e vola na 1 Veigauna e tukuna na veika me baleta na valenisoro e qai tara ena vanua qori, e vakamacalataka gona na isau ni tarataravaki. (1Ve 22:1-6; 2Ve 3:1) Me vaka ni vanua levu e tara kina na valenisoro, na 600 na sikeli siliva e dusia na isau ni vanua levu qori, sega ni vanua lailai e tara kina na icabocabonisoro o Tevita.

OKOSITA 1-7

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 1 TUI 1-2

“O Dau Vuli ena Nomu Cala?”

it-2 987 ¶4

Solomoni

E sega ni yawa sara o Kioni, e rogo mai kina na ivakatagi kei na nodra kailavaka na lewenivanua: “Me bula balavu o Tui Solomoni!” mani dro o Atonaija kei na nona ilala nira rere ra qai veilecayaki. E vakaraitaka o Solomoni ni na vakilai na vakacegu ni veiliutaki, e sega ni vinakata me rogorogo ca nona buli me tui ena nona sauma lesu na ca. Ke yaco na kena veibasai, kena irairai ni a rawa sara ga ni vakamatei o Solomoni. E dro o Atonaija ina icabocabonisoro me bula kina, mani talatala yani o Solomoni me kau mai vua o Atonaija. E tukuni vei Atonaija ni na bula tiko ga ke sega ni kune vua na ca. E

talai koya o Solomoni ina nona vale.—1Tu 1: 41-53.

it-1 49

Atonaija

Ni sa mate o Tevita, e gole vei Pacisepa o Atonaija qai uqeti koya me lai vosa vei Solomoni me kerea me soli o Apisaki na goneyalewa e dau qaravi Tevita me watina. E tukuna o Atonaija “ni a dodonu meu veiliutaki vakatui, era namaka na lewe i Isireli taucoko meu tui,” ena nona rai e vakaraitaka ni dodonu me veiliutaki, ia a tukuna mada ni vakadonuya na Kalou na veilesi ya. (1Tu 2:13-21) E rairai yavutaki nona kerekere qori ni sa sega ni veiliutaki, ia e matata ni vinakata vakaukaua o Atonaija me tui. Ena Tokalau makawa, e nodra lawa me soli vei koya e veisosomitaki na watina na tui kei na watina lalai. (Vakatauvatana 2Sa 3:7; 16:21.) E va qori nona rai o Solomoni ena kerekere nei tinana mani vakarota me vakamatei o Atonaija, e cakava sara qori o Penaia.—1Tu 2:22-25.

OKOSITA 15-21

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 1 TUI 5-6

it-1 424

Sitari

Ni vakayagataki vakalevu na vunisitari, e vinakati kina e udolu vakacaca na tamata cakacaka mera taya qai kau i Taia se Saitoni ena baravi na Mediterranean, era vesuka vata me bilibili qai vakacirima sobu i waitui. De dua e lai tini sara i Jopa. Oti e yara i vanua me kau i Jerusalemi. Qo na ka rau veivosakitaka o Solomoni kei Airami. (1Tu 5: 6-18; 2Ve 2:3-10) E kau tiko ga mai na sitari, e tukuni kina ni o Solomoni e cakava me “levu na kau sitari me vaka na vuni-

lolo” ena gauna e veiliutaki kina.—1Tu 10:27; vakatauvatana Ais 9:9, 10.

it-2 1077 ¶1

Valenisoro

E tuvanaka na cakacaka o Solomoni ni kaci-vi ira e 30,000 na tagane ni Isireli, e tala vakaiwasewase e le 10,000 e veivula i Lepa-noni, oti era gole i vale me 2 na vula. (1Tu 5:13, 14) E vakacakacakataki ira tale ga e 70,000 na “vulagi era tiko ena vanua,” e 80,000 mera dauta watu. (1Tu 5:15; 9:20, 21; 2Ve 2:2) E lesia o Solomoni e 550 na tagane mera ivakatawa ni cakacaka, kei na 3,300 mera ivukevuke. (1Tu 5:16; 9:22, 23) Kena irairai ni le 250 qori era Isireli, e 3,600 era “vulagi era tiko ena vanua” o Isireli. —2Ve 2:17, 18.

Vakekeli

g 5/12 17, kato

Na iVolatabu—iVola e Donu na Kena Paro-fisai, Wase 1

DONU NA GAUNA

Dua na ivakaraitaki ni donu na iVolatabu ena kena vakamacalataka na gauna e tiko ena 1 Tui 6:1, e dusia na gauna e tekivu tara kina o Tui Solomoni na valenisoro e Jeru-salemi. Eda wilika: *“Ena ika480 ni yabaki [479 taucoko na yabaki] ni nodra lako tani mai na vanua o Ijipita na Isireli, ena ikava ni yabaki ni nona veiliutaki vakatui e Isireli o Solomoni, ena vula o Sifi (oya na ikarua ni vula), sa qai tara o koya na vale nei Jiova.”*

Ena ituvatuva ni gauna vakaivolatabu e lau-rai ni ikava ni yabaki ni nona veiliutaki o Solomoni na 1034 B.G.V. Ni wiliki lesu e 479 taucoko na yabaki ena yaco ena 1513 B.G.V., na yabaki era biubiu mai kina e Ijipita na Isi-reli.

OKOSITA 22-28

IYAU MAI NA VOSA NI KALOU | 1 TUI 7

it-1 348

Poasa, II

Na duru kopa levu e tiko ena vualiku ena va-rada ni valenisoro totoka e tara o Solomoni e vakatokai o Poasa, rairai kena ibale-bale “Ena Kaukaua.” Na duru ena ceva e vakatokai o Jakini, kena ibalebale “Me Vaka-taudeitaka Mada ga [o Jiova].” Ni biu vata qai wiliki mai na imatau ina imawi nida rai tiko ina tokalau, ena tiko kina na vakasama qo ‘Me vakataudeitaka mada ga [o Jiova] na [valenisoro] ena kaukaua.’—1Tu 7:15-21; raica CAPITAL.

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-1 263

Sisili

E vinakati mera savasava vakayago o ira na sokaloutaki Jiova, mera savasava tale ga vakayalo. E laurai qori ena ituvatuva ni vale-niveitavaki, vaka kina ena valenisoro. Ena gauna ratou buli kina ena itavi vakabete o Eroni kei ratou na luvena tagane, ratou sili ni bera ni ratou tokara na isulu ni bete. (Ly 29:4-9; 40:12-15; Vns 8:6, 7) Era na savata na ligadra kei na yavadra na bete ena wai e tawa tiko ena beseni kopa ena rara ni valeniveitavaki, ena valenisoro e tara o Solomoni e tawa tiko na wai ena wasa-wasa levu kaukamea. (Ly 30:18-21; 40:30-32; 2Ve 4:2-6) Ena Siga ni Veibuluti ena sili vakarua na bete levu. (Vns 16:4, 23, 24) O ira na kauta na me Asasela, na ivovo ni isoro manumanu, kei na bulumakau damu-damu me vakamatei ena taudaku ni keba, era sili qai savata na nodra isulu ni bera nira lesu ina keba.—Vns 16:26-28; Tvl 19:2-10.

OKOSITA 29–SEVITEBA 4

Vakekeli ena Vosa ni Kalou

it-1 1060 ¶4

Lomalagi

E tara o Solomoni na valenisoro e Jeru-salemi, e kaya ni “lomalagi, io, na veilomalagi” e sega ni rauta na Kalou. (1Tu 8:27) Ni bulia na lomalagi o Jiova, e cecere sara o koya ena lomalagi kece, na “yaca-na duadua ga e sega ni yacovi rawa na kena cecere. Na nona lagilagi e uasivia na vuravura kei na lomalagi.” (Sm 148:13) E rawarawa sara nona vakarautaka o Jiova na lomalagi, e vaka ga nona vakarautaka na tamata e dua na ka ena iqaqaloniligana ni tiko ena maliwa ni idovidovi ni kakana kei na iqaqaloniliagana lailai. (Ais 40:12) E sega ni tukuna tiko o Solomoni ni sega nona itikotiko dei na Kalou. Segale tale ga ni kena ibalebale ni tiko ena veivanua kece se tiko ena veika kece. Laurai qori ena ka e tukuna tale ga o Solomoni me baleti Jiova, ni vakarorogo tiko “mai lomalagi ena nomuni itikotiko,” ya na lomalagi vakayalo.—1Tu 8: 30, 39.

